

SNAPSHOT

Kosovske Žene Poljoprivrednici Napreduju Uzgajanjem Sastojka Preparata za Negu Kože

Biljka upotrebljavana u kozmetici donosi prihode siromašnom ruralnom kraju.

Cvetovi crnog sleza se beru ručno od strane žena poljoprivrednika na jugu Kosova da bi se potom odvezli u sabirni centar.

Ankica Živković podučava svoje kolegice u branju cvetova i listova crnog sleza.

Cvet cenjen od strane industrije za negu ženske kože je takođe ključ dugoročne finansijske stabilnosti za multietničku grupu žena koja je nedavno počela da ga uzgaja na Kosovu. Crni slez se koristi kao emolijens u stotinama kozmetičkih proizvoda. Sada, uz podršku USAID-a i neprofitne organizacije Žene za Žene (Women for Women International), 17 etnički srpskih i albanskih žena u poljoprivrednom južnom regionu Štrpca takođe žanju njegove plodove.

“Sviđa mi se ovaj usev, jer ga mogu uzgajati vrlo blizu moje kuće i zahteva vrlo malo investicija,” kaže Ankica Živković, zemljoradnica iz sela Gotovuša. “Sa ostalim usevima nemaš uvek obezbeđeno tržište, pa je teže. U slučaju crnog sleza, tržište nam je zagarantovano.”

USAID je u aprilu 2014. obezbedio ovim ženama sirovine, opremu za navodnjavanje kap po kap, kao i tehničke savete potrebne za uzgajanje ovog useva koji je vrlo osetljiv i podleže strogim izvoznim standardima Evropske unije.

Žene su počele sa berbom lišća i cvetova ove biljke u maju, povećavajući zalihe lokalnog poljoprivrednog otkuplivača Agroprodukta, koji svakodnevno otkupljuje prinose od mreže malih porodičnih farmara od maja do oktobra. Agroprodukt kupuje ubrani crni slez za 1.5 evra po kilogramu; to je cena koja svakom poljoprivredniku omogućuje da, radeći tokom svog slobodnog vremena, zarađuje preko 300 evra mesečno, što je otprilike prosečna plata na Kosovu.

Površina porodičnih parcela na kojima žene gaje crni slez kreće se od 5 do 10 ari. Ukupna površina posađena ovom biljkom na Kosovu je otprilike 4 hektara. Sama priroda crnog sleza ograničava njegovo gajenje na male parcele.

Agroprodukt prikuplja i suši lišće i cvetove crnog sleza da bi ih potom izveo, uglavnom kupcima u Nemačkoj. Tamo ova biljka postaje sastojak velikog broja kozmetičkih i prirodnih lekovitih proizvoda.

Neke od žena poljoprivrednika su počele same da suše slez, čime uspevaju da povise cenu svog proizvoda i ujedno prošire izvozne kapacitete Agroprodukta. Kao rezultat toga, firma razmatra mogućnost nuđenja petogodišnjih ugovora nekima od uzgajivača.

Od 2011, USAID-ov četvorogodišnji projekat Novih Mogućnosti za Poljoprivredu je radio na diversifikaciji poljoprivredne proizvodnje na Kosovu u cilju promovisanja razvoja, stvaranja radnih mesta i mogućnosti za izvoz.